

โคตตัตถิต

โคตตัตถิต ใช้ปัจจัยแทน โคตต ศัพท์ หรือ อปจจ ศัพท์ แปลว่า เหล่ากอ มีปัจจัย ๘ ตัว คือ ณ, ฌายน, ฌาน, ฌนย, ฌิ, ฌิก, ฌว, ฌนร

ข้อควรจำเกี่ยวกับปัจจัยที่มี ณ อนุพันธ์

๑. ให้ลบ ณ อนุพันธ์ อ

๒. ถ้าสระของพยางค์หน้ามีเสียงสั้น ปาจจ เป็น อ ให้พฤทธิเป็น

อา, อิ พฤทธิเป็น เอ, อุ พฤทธิเป็น โอ ในทุกัตถิตที่มี ณ

๓. ในที่มีสังโยค (ตัวสะกด) ห้ามพฤทธิ

ณ ปัจจัย

ทกขสฺส อปจจํ ทกฺขิ

(อ.เหล่ากอ แห่งทกฺขะ ชื่อว่า ทกฺขิ)

โทณสฺส อปจจํ โทณิ

(อ.เหล่ากอ แห่งโทณะ ชื่อว่า โทณิ)

วสวสฺส อปจจํ วสฺวิ วสฺวิ

(อ.เหล่ากอ แห่งวสวะ ชื่อว่า วสฺวิ)

สกุยฺปฺตฺตสฺส อปจจํ สกุยฺปฺตฺติ

(อ.เหล่ากอ แห่งสกุยฺบุตร ชื่อว่า สกุยฺปฺตฺติ)

นาฏฺปฺตฺตสฺส อปจจํ นาฏฺปฺตฺติ

(อ.เหล่ากอ แห่งนาฏฺบุตร ชื่อว่า นาฏฺปฺตฺติ)

ทาสฺปฺตฺตสฺส อปจจํ ทาสฺปฺตฺติ

(อ.เหล่ากอ แห่งทาสฺบุตร ชื่อว่า ทาสฺปฺตฺติ)

ทาสรถสฺส อปจจํ ทาสรถิ

(อ.เหล่ากอ แห่งทาสรถ ชื่อว่า ทาสรถิ)

วรุณสฺส อปจจํ วารุณิ

(อ.เหล่ากอ แห่งวรุณะ ชื่อว่า วารุณิ)

กณฺทสฺส อปจจํ กณฺทิ

(อ.เหล่ากอ แห่งกัณเฑาะ ชื่อว่า กัณเฑาะ)

พลทเวสฺส อปจจํ พาลเทวิ

(อ.เหล่ากอ แห่งพลทเวะ ชื่อว่า พาลเทวิ)

ปาวกสฺส อปจจํ ปาวกิ

(อ.เหล่ากอ แห่งปาวกะ ชื่อว่า ปาวกิ)

ฉิก ปัจจัย

นาฏปฺตสฺส อปจจํ นาฏปฺตติโก นาฏปฺตติโก

(อ.เหล่ากอ แห่งนาฏบุตร ชื่อว่า นาฏปฺตติกะ)

อาทิตสฺส อปจจํ อาทิจฺโจ

(อ.เหล่ากอ แห่งพระอาทิตย์ ชื่อว่า อาทิจจะ)

กุณฺทนิยา อปจจํ โกณฺทญฺโฬ โกณฺทญฺโฬ

(อ.เหล่ากอ แห่งนางกุนฺทนี ชื่อว่า โกณฺทญฺลละ)

แบบฝึกหัดท้ายบท

๑. เซนทตติ ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหนด จงวิเคราะห์
๒. สุตุโธทนิ ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหนด จงวิเคราะห์
๓. อนนุรุทฐิ ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหนด จงวิเคราะห์
๔. สกยปุตฺติโก ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหนด จงวิเคราะห์
๕. เวมาติโก ลงปัจจัยอะไร ในตัทธิตไหนด จงวิเคราะห์